

ŚWIĘTOKRZYSKI
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW
W KIELCACH

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W KIELCACH

ul. Paderewskiego 34A, 25-502 Kielce

tel. (+48) 41 330-18-00

e-mail: sekretariat@wuoz.kielce.pl

www.wuoz.kielce.pl

Kielce, dnia 24-05-2023

Znak: ZATiRA.IA.5148.1.2023

Pani
Krystyna Zdonek

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Ćmielowie**

*dotyczy sprawy:
Or-R.0004.9.2023*

Szanowna Pani

w nawiązaniu do przesłanej Uchwały rady Miejskiej w Ćmielowie Nr LXVIII/438/2023 z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia o podjęciu prac nad utworzeniem parku kulturowego północnej części gminy Ćmielów pod nazwą „Rudzki Park Kulturowy”, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 840) – zwana dalej u.o.z.o.z.,

Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Kielcach

**opiniuje pozytywnie zamierzenie utworzenia parku kulturowego północnej części gminy
Ćmielów „Rudzki Park Kulturowy”.**

Park kulturowy jedną z ustawowych form ochrony zabytków, wskazaną w art. 7 pkt 3 u.o.z.o.z. Art. 16 ust. 1 tej ustawy stanowi o tym, *park kulturowy może zostać utworzony w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.*

Zgodnie z przedłożoną do zaopiniowania dokumentacją, ogłoszono podjęcie prac nad utworzeniem parku kulturowego w północnej części gminy Ćmielów, obejmującego obszar sołectw: Ruda Kościelna, Stoki Stare, Stoki Małe, Stoki Duże, Boria, Podgórze i Wiktorzyn.

W uzasadnieniu wskazano, że na analizowanym terenie istnieje wiele miejsc cennych historycznie m.in.: fragment regionu wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO ze stanowiskami archeologicznymi z epoki neolitu, zabytki z XVII, XVIII, XIX i początku

XX wieku, dawne wielowiekowe trakty, miejsce bitwy z czasów Powstania Styczniowego. Obszar ten jest miejscem występowania chronionych i rzadkich gatunków ptaków, ssaków, gadów i owadów. Oś tych terenów stanowi dolina Kamiennej, będąca ważnym korytarzem ekologicznym o randze krajowej, uznany za obszar NATURA 2000.

Podkreślono także, że powołanie parku kulturowego jest wyrazem troski o zachowanie krajobrazu tej części gminy Ćmielów, który nie jest w ogóle zdegradowany przemysłowo, ma charakter niezmieniony od tysięcy lat i jest jej dziedzictwem. Rolę parku kulturowego postrzega się na poziomie ochrony, a także eksponowania i udostępnienie istniejących walorów historycznych, kulturowych, krajobrazowych oraz przyrodniczych tych terenów.

Należy wskazać, że na wyznaczonym obszarze *Rudzkiego Parku Kulturowego* znajduje się bogaty zasób zabytków ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, wskazanych także do włączenia do Gminnej Ewidencji Zabytków, jak również obiekty wpisane do rejestru zabytków, charakterystyczne wyłącznie dla obszarów przylegających do doliny rzeki Kamienna. Szczególne znaczenie mają struktury archeologiczne, będące pozostałościami działalności górniczej złóż krzemieni (głównie krzemienia pasiastego) wraz z towarzyszącymi im pracowniami obróbki tego surowca. Miejsca te, są z kolei powiązane z występującymi przy dolinie Kamiennej obszarami identyfikowanymi jako tereny osadnicze dla ludności zajmującej się eksploatacją złóż krzemieni. Obszary te zostały rozpoznane archeologicznie w ramach szeroko zakrojonych badań powierzchniowych w ramach krajowego programu Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP), jak i w ramach szeregu badań archeologicznych wykopaliskowych i nieinwazyjnych.

W naszej ocenie obiekty archeologiczne górnicze, jak i te, które można definiować jako warsztaty, posiadające częstokroć własną formę terenową, czytelną bądź na powierzchni lub w obrazowaniu ogólnodostępnego skaningu laserowego LIDAR, stanowią istotny element krajobrazu kulturowego tego obszaru.

Należy zatem zgodzić się ze stanowiskiem Rady, że powołanie parku kulturowego północnych obszarów gminy Ćmielów jest wyrazem troski o zachowanie dorobku człowieka, zawartego w krajobrazie kulturowym tego obszaru, w celu pielęgnacji wielorakich treści kulturowych składających się na indywidualną i zbiorową świadomość własnej tożsamości dla teraźniejszych i przyszłych pokoleń.

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Ćmielowie
za pośrednictwem Przewodniczącej, Pani Krystyny Zdonek
- na adres: Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie, ul. Ostrowiecka 40
- na adres ePUAP Gminy Ćmielów
2. a/a

Podpis

Daniel Czernek

Kierownik

Wydział Zabytków Archeologicznych, Techniki i
Rejestru Zabytków Archeologicznych

